

Co je INKLUZE?

Cesta, jak poskytnout společné
vzdělávání všem
žákům/studentům

Co je inkluze?

- Inkluze se týká nás všech, je o nás všech.
 - Inkluze je o učení se žít společně.
 - Inkluze ctí a respektuje různosti a buduje komunitu.
 - Inkluze je o našich schopnostech/ nadáních a o tom, jak se dají využít.
 - Inkluze se netýká pouze dětí s postižením.
-

Integrace x inkluze

- Integrace souhlasí s tím, že někteří žáci by měly být plně vzdělávání ve speciálních školách a zároveň dalším je umožněno být plně nebo alespoň částečně v běžné třídě.
 - Inkluze nesouhlasí s umístováním jakéhokoli studenta mimo běžnou třídu – pravidelně a dlouhodobě.
-

Inkluze je změna

Odmítání inkluze je často strachem ze změny

- strach ze ztráty zaměstnání
- strach z nových odpovědností
- strach z toho, že nebudu rozumět

Argumenty:

- nemáme na to peníze
 - nebyli jsme na tohle připravováni/vzděláváni
-

Argumenty 2.

- já jsem nechtěla učit děti se speciálními potřebami
 - nemám speciálně pedagogické vzdělání
 - nemám čas na vytváření speciálního programu pro „ně“
 - ostatní děti budou trpět
-

Změny nás zlobí

- Tato změna týká lidských práv, musíme ji udělat tak jako tak.
 - Nemáme právo vyčleňovat nikoho.
 - Náš strach je překážkou, kterou musíme překonat.
 - Nemůže a nesmí být důvodem pro odepření práv kohokoli.
-

Co je potřeba pro překonání období změny?

- podporu, pomoc, vztahy
- většinou nejde o věc rozpočtu

Co je inkluzivní vzdělávání

- Přístup ke vzdělávání, kde žáci se speciálními potřebami, včetně zdravotního postižení, jsou vzděláváni ve školách v místě bydliště v běžných třídách společně s vrstevníky.
 - Je jim přitom poskytována podpora a vedení, které zabezpečuje jejich účast na společném vzdělávání a zároveň respektuje /naplňuje jejich individuální potřeby a rozvíjí jejich silné stránky
-

2 úhly pohledu na nedostatek školního úspěchu

Nedostatky na straně žáka

- nízká inteligence
- rodinné faktory
- socio-ekonomické faktory
- postižení
- motivace
- další

Nedostatky na straně školy

- neefektivní vyučovací techniky
- nedostatek podpory
- nepřizpůsobený obsah učiva
- neefektivní řešení problémů
- nedostatek dalšího vzdělávání učitelského sboru

Strategie, které podporují rozvoj inkluzivního vzdělávání

- Odmítnout soustředění se na model „nedostatků na straně žáka“
 - Investice do dalšího vzdělávání učitelského sboru a rozvoje škol
-

Jak můžeme vytvářet prostředí inkluzivní školy/třídy?

- Vytvoření školního podpůrného týmu
- Podpora učitelům prostřednictvím dalších lidí/odborníků, dobrovolníků
- Důraz na diferencované vedení dětí, různé vyučovací techniky, upravené učební plány
- Rozvoj a další vzdělávání učitelského sboru
- Společné řešení problémů
- Spolupráce s rodiči
- Vztah mezi inkluzí a rozvojem školy

Kdo se účastní?

Přímá práce

- třídní učitel, učitelé

Nepřímá práce a podpora

- podpůrný učitel
 - koordinátor inkluze
 - metodik
 - ředitel školy
 - asistent učitele
 - další
-

Pro koho je inkluzivní vzdělávání důležité?

- pro společnost
 - pro školy
 - pro jednotlivce
-

Pro společnost

- Úmluva Spojených národů o Právech osob s postižením, podepsána dodnes více než 100 zemí, přes 20 (vč. ČR) již ratifikovalo, platí od 3. 5. 2008
 - Úmluva je mezinárodní legislativa, která vysvětluje práva lidí s postižením
-

Proč je unikátní?

- Pro způsob, kterým vznikala – lidé s postižením se účastnili její tvorby
 - Pro způsob, jakým vysvětluje lidská práva – posunuje chápání postižení z medicínského modelu do sociálního (postižení je problém bariér)
 - Pro způsob, jakým bude její implementace podporována – nástroj k prosazování lidských práv a prostředek rozvoje
-

Co říká úmluva, čl. 24?

- Členské státy zajistí inkluzivní vzdělávací systém na všech úrovních, včetně celoživotního vzdělávání
-

Co znamená čl. 24?

- Inkluzivní vzdělávací systém na všech úrovních
 - Kvalitní bezplatné vzdělávání na základních a středních školách
 - Efektivní individualizovaná podpora (Braillovo písmo, znakový jazyk, upravené učební plány)
-

Kroky k naplnění Úmluvy

- Eliminace legislativních a politických bariér
 - Přístupný – dostupný všeobecný vzdělávací systém
 - Zapojení rodiny a komunity
-

Pro školy

- Rozvoj školy a odpovědnost za společné vzdělávání
-

Pro jednotlivce

Sociální kapitál

Sociální kapitál

- tkanivo našich vztahů
 - společné hodnoty, které vyznáváme
 - naše vůle udělat něco pro druhé
-

Kdo ho potřebuje?

- my všichni
 - lidé s postižením obzvláště
 - základem jeho budování je inkluzivní škola
-

Závěr - fakta

- Různorodost žáků a jejich potřeb v dnešních školách existuje.
 - Ostatní děti/ spolužáci jsou mocným/efektivním/důležitým zdrojem při vzdělávání dětí s postižením
 - Inkluzivní školy jsou důležitým prostředníkem v budování inkluzivní a demokratické společnosti
-

Je třeba obhajovat exkluzi (vyčleňování),
nikoli inkluzi (začleňování)

Hodně zdaru, děkuji za
pozornost.

Pavla Baxová

Rytmus, o.s.

Bruselská 16, Praha 2

120 00

pavlab@rytmus.org

www.rytmus.org
